ЗАКОН

о председнику Републике

"Службени гласник РС", број 111 од 4. децембра 2007.

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Председник Републике

Члан 1.

Председник Републике изражава државно јединство Републике Србије.

Избори за председника Републике

Члан 2.

Председник Републике бира се на непосредним изборима, тајним гласањем.

Избори за председника Републике уређују се законом.

Надлежности председника Републике

Члан 3.

Надлежности председника Републике одређене су Уставом.

Уставом одређене надлежности председника Републике могу се разрадити законом или другим прописом само ако то Устав изричито допушта или ако налаже њихова природа.

Услови за извршење функције и надлежности председника Републике

Члан 4.

Услове за извршење функције и надлежности председника Републике обезбеђују Влада, министарства и други државни органи у складу с прописима.

Седиште председника Републике и радни простор

Члан 5.

Седиште председника Републике је у Београду.

Резиденцијални простор, протоколарне објекте, објекте за боравак председника Републике и чланова његовог домаћинства у земљи и иностранству и радни простор Генералног секретаријата председника Републике и Војног кабинета председника Републике одређује Влада пошто прибави сагласност председника Републике.

Јавност рада

Члан 6.

Рад председника Републике је јаван.

Информације о раду председника Републике доступне су јавности у складу са законом којим се уређује слободан приступ информацијама од јавног значаја и прописима који уређују заштиту тајних података.

Средства за рад председника Републике

Члан 7.

Средства за рад председника Републике и Генералног секретаријата председника Републике обезбеђују се у буџету Републике Србије, на предлог председника Републике.

Обезбеђивање председника Републике

Члан 8.

Председника Републике и чланове његовог домаћинства обезбеђују полиција, Војска Србије и други органи у складу с потребама председника Републике и прописом који доноси Влада.

Прописом који доноси Влада могу да се одреде и друга лица која имају право на исто обезбеђење као председник Републике.

Неспојивост функција и сукоб интереса

Члан 9.

Председник Републике не може вршити другу јавну функцију или професионалну делатност.

Председник Републике дужан је да се у свему повинује прописима којима се уређује сукоб интереса при вршењу јавних функција.

II. МАНДАТ ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ

Почетак мандата

Члан 10.

Председник Републике бира се на пет година.

Мандат председника Републике почиње кад председник Републике положи заклетву пред Народном скупштином.

Ако Народна скупштина није у редовном заседању или ако јој је престао мандат, састаје се да би председник Републике пред њом положио заклетву.

Имунитет

Члан 11.

Председник Републике ужива имунитет као народни посланик.

О имунитету председника Републике одлучује Народна скупштина, већином гласова свих народних посланика.

Ограничење на два избора

Члан 12.

Нико не може више од два пута да буде изабран за председника Републике, без обзира на то колико су му трајали први и други мандат.

Престанак мандата

Члан 13.

Мандат председника Републике престаје кад истекне време на које је изабран.

Пре истека времена на које је изабран, председнику Републике мандат престаје ако поднесе оставку или ако буде разрешен.

Оставка

Члан 14.

Председник Републике може поднети писмену оставку, коју доставља председнику Народне скупштине.

Мандат председника Републике престаје кад оставка приспе у Народну скупштину.

Председник Републике дужан је да обавести јавност о томе да је поднео оставку и при томе може да образложи оставку.

Разрешење

Члан 15.

Разрешење председника Републике може Народној скупштини да предложи најмање једна трећина народних посланика ако сматра да је он повредио Устав, а поступак за разрешење покреће се већином гласова свих народних посланика.

Уставни суд дужан је да у року од 45 дана од дана кад је покренут поступак за разрешење одлучи о томе да ли је председник Републике повредио Устав.

Ако Уставни суд одлучи да је председник Републике повредио Устав, председник Републике се разрешава ако за његово разрешење гласају две трећине народних посланика.

Ако Уставни суд одлучи да председник Републике није повредио Устав, поступак за разрешење се обуставља кад одлука Уставног суда буде објављена у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Продужетак мандата

Члан 16.

Председнику Републике мандат не може истећи док траје ратно или ванредно стање, већ се продужава по сили Устава док не истекну три месеца од дана када је престало ратно или ванредно стање.

Председник Републике коме је мандат продужен због ратног или ванредног стања има све надлежности као и пре продужетка мандата.

Председник Републике може поднети оставку или бити разрешен за време док му је мандат продужен.

Замењивање председника Републике

Члан 17.

Ако председник Републике поднесе оставку, буде разрешен или спречен да извршава своју функцију, замењује га председник Народне скупштине најдуже три месеца.

Док замењује председника Републике, председник Народне скупштине овлашћен је да представља

Републику Србију у земљи и иностранству, да прима опозивна и акредитивна писма страних дипломатских представника, да распише изборе за Народну скупштину, да предлаже Народној скупштини кандидата за председника Владе, да врши надлежности у области одбране Републике Србије и да командује Војском Србије.

Председник Народне скупштине који замењује председника Републике дужан је да распусти Народну скупштину у свим случајевима у којима је то уставна дужност председника Републике и да сваки изгласани закон прогласи указом.

III. НАДЛЕЖНОСТИ ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ КОЈЕ СУ ВЕЗАНЕ ЗА НАРОДНУ СКУПШТИНУ

Предлагање кандидата за председника Владе

Члан 18.

Председник Републике предлаже Народној скупштини кандидата за председника Владе кад год се бира нова Влада.

Председник Републике дужан је да Народној скупштини предложи оног кандидата за председника Владе који може да обезбеди избор Владе.

Враћање закона на поновно одлучивање

Члан 19.

Председник Републике може, уз писмено образложење, вратити Народној скупштини изгласани закон на поновно одлучивање ако сматра да закон није сагласан са Уставом или да је у супротности с потврђеним међународним уговорима или општеприхваћеним правилима међународног права или да при доношењу закона није поштована процедура која је прописана за доношење закона или да закон не уређује неку област на одговарајући начин.

Председник Републике не може Народној скупштини вратити на поновно одлучивање закон о коме су се грађани изјаснили на референдуму пре његовог доношења и закон који су грађани потврдили на референдуму.

Распуштање Народне скупштине

Члан 20.

Председник Републике може да распусти Народну скупштину на образложени предлог Владе.

Председник Републике дужан је да распусти Народну скупштину у случајевима који су одређени Уставом.

У оба случаја, са указом о распуштању Народне скупштине председник Републике доноси одлуку којом расписује изборе за народне посланике.

Председник Републике не може да распусти Народну скупштину док траје ратно или ванредно стање.

Распуштање Народне скупштине на предлог Владе

Члан 21.

Председник Републике је дужан да у року од 72 сата донесе указ којим на образложен предлог Владе распушта Народну скупштину или да Владу и јавност обавести о томе да не прихвата

предлог Владе.

Председник Републике неће разматрати предлог Владе да се Народна скупштина распусти ако је Народној скупштини поднесен предлог да се Влади изгласа неповерење, ако Народна скупштина није прихватила Владин одговор на интерпелацију или ако је Влада поднела предлог да се гласа о поверењу Влади.

Распуштање Народне скупштине као уставна дужност

Члан 22.

Председник Републике дужан је да распусти Народну скупштину ако Народна скупштина у року од 90 дана од дана свог конституисања не изабере Владу или ако не изабере нову Владу у року од 30 дана од дана кад је претходној Влади престао мандат.

IV. ОДНОСИ ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ С ДРУГИМ ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА

Члан 23.

Односи председника Републике с другим државним органима заснивају се на сарадњи и обавештавању, у складу са Уставом, законом и другим прописима и одвијају се без одлагања кад то изискује несметано извршавање надлежности председника Републике.

Народна скупштина и Влада дужне су да председника Републике на његов захтев обавештавају о питањима из своје надлежности која су битна за извршавање надлежности председника Републике.

Председник Републике обавештава Народну скупштину или Владу на њихов захтев о питањима из своје надлежности која су битна за остваривање надлежности Народне скупштине или Владе.

V. ПРАВНИ АКТИ ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ

Врсте правних аката

Члан 24.

Председник Републике доноси указе, одлуке, правила, наредбе, наређења и друге правне акте који су одређени законом.

Указом председник Републике проглашава закон, распушта Народну скупштину, поставља и опозива амбасадоре Републике Србије, даје одликовања и поставља, унапређује и разрешава официре Војске Србије.

Одлуком председник Републике расписује изборе за народне посланике, предлаже Народној скупштини кандидата за председника Владе, даје помиловања, именује генералног секретара председника Републике, шефа Кабинета председника Републике, саветнике председника Републике и друге функционере у Генералном секретаријату председника Републике и одлучује у питањима за која не доноси друге правне акте.

Надлежности у области одбране председник Републике остварује доношењем одлука, правила, наредаба, наређења и других правних аката који су одређени законом.

Објављивање правних аката председника Републике

Члан 25.

Укази се објављују у „Службеном гласнику Републике Србије”, изузев указа којима се постављају, унапређују и разрешавају официри Војске Србије.

У „Службеном гласнику Републике Србије” објављују се одлуке којима председник Републике расписује изборе за народне посланике, предлаже Народној скупштини кандидата за председника Владе, именује генералног секретара председника Републике, шефа Кабинета председника Републике, саветнике председника Републике и друге функционере у Генералном секретаријату председника Републике, као и други правни акти за које председник Републике одлучи да се објаве.

Објављивање правних аката председника Републике у „Службеном војном листу” уређује се посебним прописом.

VI. ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАРИЈАТ ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ

Улога

Члан 26.

Генерални секретаријат председника Републике (у даљем тексту: Генерални секретаријат) служба је која пружа стручну и техничку подршку председнику Републике.

У Генералном секретаријату врше се послови који су у вези са остваривањем права председника Републике на плату и друга права из рада, права супружника председника Републике и права бившег председника Републике на накнаду плате, на месечно примање пошто му престане право на накнаду плате, као и право на посебно месечно примање.

Генерални секретар председника Републике

Члан 27.

Генерални секретаријат води генерални секретар председника Републике (у даљем тексту: генерални секретар), кога именује и разрешава председник Републике.

Генерални секретар се стара о томе да Генерални секретаријат ради благовремено и тачно и сарађује с другим државним органима, аутономним покрајинама, општинама, градовима и градом Београдом.

Генерални секретар у вођењу Генералног секретаријата има иста овлашћења као и министар у вођењу министарства и наредбодавац је за трошење средстава за рад председника Републике и Генералног секретаријата.

Генерални секретар има заменика, кога сам предлаже, а кога именује и разрешава председник Републике.

Генерални секретар доноси Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Генералном секретаријату председника Републике, на који председник Републике претходно даје сагласност.

Генерални секретар и заменик генералног секретара јесу функционери којима функција престаје ако поднесу оставку, ако буду разрешени или кад нови председник Републике положи заклетву.

Шеф Кабинета председника Републике и саветници председника Републике

Члан 28.

Поред генералног секретара и заменика генералног секретара, послове који су непосредно повезани с функцијом и надлежностима председника Републике извршавају шеф Кабинета председника Републике и саветници председника Републике.

Шеф Кабинета председника Републике и саветници председника Републике јесу функционери које

именује и разрешава председник Републике.

Шефу Кабинета председника Републике и саветницима председника Републике престаје функција ако поднесу оставку, ако буду разрешени или кад нови председник Републике положи заклетву.

Радна тела

Члан 29.

Генерални секретар, по налогу председника Републике, образује радна тела ради разматрања појединих питања из надлежности председника Републике и давања предлога, мишљења и стручних анализа.

Председника и остале чланове радног тела поставља и разрешава председник Републике и они нису у радном односу у Генералном секретаријату.

Државни службеници и намештеници

Члан 30.

Запослени у Генералном секретаријату који врше друге стручне и техничке послове имају положај државних службеника и намештеника.

VII. ПЛАТА И ДРУГА ПРАВА ИЗ РАДА ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ

Члан 31.

Председник Републике има право на плату и накнаду плате и право на друга примања у складу са законом и другим прописима.

Председник Републике који је пре избора за председника Републике остварио право на пензију има право на плату у пуном износу.

Право на одморе и одсуства и право на обавезно социјално осигурање председник Републике остварује у складу са законом и другим прописима.

VIII. ПРАВА СУПРУЖНИКА ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ

Право на одсуство с рада и накнаду плате

Члан 32.

Супружник председника Републике који је у радном односу има право на одсуство с рада док извршава протоколарне и друге друштвене обавезе и за то време има право на накнаду плате у износу плате коју би примао да ради на свом радном месту.

Средства за накнаду плате обезбеђују се у буџету Републике Србије.

Право на мировање радног односа и на месечно примање

Члан 33.

Супружник председника Републике који је у радном односу има право да му радни однос мирује док његовом супружнику траје мандат председника Републике, да му се време мировања радног односа рачуна у стаж осигурања у смислу прописа о пензијском и инвалидском осигурању и да за то време месечно прима 20% плате председника Републике.

Средства за месечно примање и доприносе за обавезно социјално осигурање обезбеђују се у буџету

Републике Србије, а основица доприноса је зарада коју би супружник остваривао на радном месту на коме је радио пре мировања радног односа.

IX. ПРАВА ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ ПО ПРЕСТАНКУ МАНДАТА

Право на почасни назив

Члан 34.

Председник Републике коме је престао мандат има право на почасни назив „бивши председник Републике" и право да присуствује државним свечаностима у складу с протоколом.

Члан 35.

Право на почасни назив „бивши председник Републике" имају сви председници Републике Србије бирани почев од 9. децембра 1990. године, односно од одржавања првих вишестраначких избора, као и председници Савезне Републике Југославије и председници државне заједнице Србија и Црна Гора који су били из Републике Србије.

Право на накнаду плате

Члан 36.

Бивши председник Републике има право на накнаду плате у износу плате председника Републике док се не запосли или док не испуни услове за пензију по прописима о пензијском и инвалидском осигурању, али највише шест месеци од дана када му је престао мандат.

Право на накнаду плате бившем председнику Републике може да се продужи док он не испуни услове за пензију по прописима о пензијском и инвалидском осигурању, али највише за још шест месеци.

Време у коме остварује право на накнаду плате бившем председнику Републике рачуна се у стаж осигурања у смислу прописа о пензијском и инвалидском осигурању.

Право на враћање на рад

Члан 37.

Бивши председник Републике има право да се у року од три месеца од дана када му је престао мандат врати на рад код послодавца код кога му мирује радни однос због тога што је изабран на функцију председника Републике.

Право на месечно примање по престанку права на накнаду плате

Члан 38.

Бивши председник Републике који се не запосли пре него што му престане право на накнаду плате, има право на месечно примање у износу од 80% плате председника Републике док се не запосли, али најдуже док не испуни услове за пензију по прописима о пензијском и инвалидском осигурању.

Време у коме остварује право на месечно примање бившем председнику Републике рачуна се у стаж осигурања у смислу прописа о пензијском и инвалидском осигурању.

Право на посебно месечно примање

Члан 39.

Ако се бивши председник Републике запосли, а његова плата је мања од 80% плате председника

Републике, он има право на посебно месечно примање у износу разлике између 80% плате председника Републике и плате коју прима.

Ако се бивши председник Републике пензионише, а његова пензија је мања од 80% плате председника Републике, он има право на посебно месечно примање у износу разлике између 80% плате председника Републике и пензије коју прима.

Право на Канцеларију

Члан 40.

Бивши председник Републике има право на канцеларијски простор, на саветника, секретара и право на службени аутомобил с возачем (у даљем тексту: Канцеларија) на онолико времена колико је трајао његов мандат председника Републике.

Бивши председник Републике може да користи службени аутомобил с возачем само да би обавио посао у својству бившег председника Републике.

Канцеларијски простор, службени аутомобил и возача обезбеђује Влада, у сагласности с бившим председником Републике.

Саветника и секретара обезбеђује Генерални секретаријат председника Републике на предлог бившег председника Републике.

Рад Канцеларије

Члан 41.

Рад Канцеларије обезбеђује Генерални секретаријат председника Републике.

О трошењу средстава за рад Канцеларије одлучује бивши председник Републике, а наредбодавац за трошење средстава је генерални секретар председника Републике.

Финансијско пословање Канцеларије води Генерални секретаријат председника Републике.

Право на обезбеђење

Члан 42.

Бивши председник Републике има право да га обезбеђују полиција и Војска Србије једну годину по престанку мандата, у складу с прописом Владе.

Обезбеђење може да се продужи ако за то постоје оправдани разлози и ако је бивши председник Републике сагласан с тим.

Остала права по престанку мандата

Члан 43.

Бивши председник Републике има право на дипломатски пасош.

Бивши председник Републике има право на приступ архивама из времена док је био председник Републике.

Положај председника Републике који је разрешен

Члан 44.

Председник Републике који је разрешен нема права која по овом закону има бивши председник Републике.

Народна скупштина може у одлуци о разрешењу председника Републике одредити да председнику Републике који је разрешен припадну поједина или сва права која по овом закону има бивши председник Републике.

Обезбеђивање средстава

Члан 45.

Средства за остваривање права која по овом закону има бивши председник Републике, укључујући и доприносе за обавезно социјално осигурање, обезбеђују се у буџету Републике Србије.

X. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Доношење подзаконског прописа

Члан 46.

Влада је дужна да у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона донесе пропис којим се уређује обезбеђење председника Републике и чланова његовог домаћинства и одређују лица која имају право на исто обезбеђење као председник Републике.

Члан 47.

Права утврђена одредбама чл. 38, 39, 40, 41, 42. и 43. за бившег председника Републике примењују се и на председнике Републике Србије који су ту дужност обављали почев од 1991. године до дана ступања на снагу овог закона.

Права утврђена одредбама чл. 38, 39, 40, 41, 42. и 43. за бившег председника Републике сходно се примењују и на све председнике савезне државе у чијем саставу је била Република Србија до иступања Црне Горе из државне заједнице Србија и Црна Гора.

Престанак важења Закона о посебним правима и дужностима председника Републике

Члан 48.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о посебним правима и дужностима председника Републике („Службени гласник РС”, бр. 49/99, 11/01 и 34/01).

Ступање на снагу овог закона

Члан 49.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.